

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Malderi Episcopi Antverpiensis S. Th. quondam
Louanij Professoris Tractatus De Sigillo Confessionis
Sacramentalis**

Malderen, Jan van

Antverpiæ

Capvt XIV. An extra Confessionem nullo modo liceat vti scientia eorum
quæ sub Sigillum cadunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41093

CAPVT XIV.

*An extra Confessionem nullo modo liceat
vri scientia eorum quæ sub Sigillum
cadunt.*

Q V A N D O locum habent causæ, ob Scientia ex
Confessione
accepta nõ
licet vri cũ
grauamine
pœnitentiæ. quas Sigillum est indictum, certum
est non licere. Itaque, quando vsus iste ali-
quo modo redundaret in grauamen pœni-
tentis, exempli causa, si inde pudore affi-
ceretur, aut aliquod aliud detrimentum pa-
teretur, aut aliquo modo homines inde re-
traherentur à Confessione, certum est non
licere, ne Confessio fiat odiosa. Non licet
etiam, quando inde sequeretur directè aut
indirectè reuelatio peccati, aut peccatoris,
aut Confessionis; etiamsi peccator id non
curaret, vel iam pridem mortuus esset. Vsus
ergo huius scientiæ in se non est illicitus,
sed quia vel pœnitenti est onerosus, vel quia
retrahit à Confessione, vel quia aliquo mo-
do prodit peccatorem, peccatum, vel Con-
fessionem. Vnde colligo, etiam in fauorem
confessi iam demortui non licere Confes-
sori apud illos qui peccatum aliunde sciue-
runt, ipsumque Confessarium sciunt non
aliunde potuisse scire, ita vti scientia ex Con-
fessione accepta, vt isti iam resciscant tale
pecca-

peccatum defunctū isti Sacerdoti esse confessum. Verūm, sicuti suprà diximus, Confessario licere aliquo casu detegere peccata, quæ etiam alia via nouit quàm ex Confessione, etiam si eadem ex Confessione etiam nouerit; ita nunc dicendum est, posse Confessarium uti Confessionis scientia, si usus iste fundari possit etiam in aliis cognitionibus non dependentibus à Confessione, & nemo inde possit venire in vllam suspicionem factæ Confessionis, aut Secreti eius. Exempli causa: Nouit Confessarius ex Confessione conspiratorum aliquorum, domum in qua hospitatur tali nocte esse exurendam; potest mutare hospitium ante illud tempus, dissimulata illa causa, & prætexendo aliam.

*Incendium
ex Confessione
notū
potest Sa-
cerdos vi-
tare.*

Dices: Etiam pœnitenti non potest loqui sine ipsius venia de peccatis quæ in Confessione reuelauit, vt dicitur Cap. xxi. ergo si conspiratores isti sint suspicaturi, quod Confessarius migret è tali domo, propter ea quæ ipsi aperuerunt in Confessione, non licebit ipsi Confessario migrare. Respondeo, loqui pœnitenti de illis quæ aperuit in Confessione, potest ipsi esse graue, & spectare ad aliquam pudefactionem & confusionem nouam, & ita reddi Confessionem odiosam: verūm in casu nostro, neque allo-

curio

cutio vlla est aut pudefactio, neque in aliquo grauat confessos ista fuga, vt benè in simili obseruat Sanches de Matrimonio l. 3. disp. 16.

Quæres: Quid si ex migratione etiam alij conspiratores non confessi sint venturi in suspicionem, quòd Sacerdos idèd migret, quia ex fociis in Confessione conspirationem talem intellexit. Respondeo: Sunt qui negent tunc posse migrare: Scotus tamen sustinet posse, eò quòd fuga illa per se non sit reuelatiua Confessionis, sed in genere significatiuorum habeat æquiuationem: facta enim, solent esse signa æquiuoca. Itaque suspicio talium alio nititur adminiculo, ipsa nimirum conspiratione quam sciunt se fecisse, & fortè quia aliunde norunt quosdam ex fociis isti Sacerdoti esse confessos. Vnde generatim infert Scotus, indifferentia eiusmodi signa non debere censerì proderè Confessionem, licet aliquibus sint magis determinatiua ex aliquo supposito; quam doctrinam multi sequuntur. Respondeo: Quamuis sæpè eiusmodi casus potiùs sint metaphysici quàm morales, & quadam dexteritate semper prætexi iusto dolo possit à Confessario alia causa sui discessus; posito tamen quòd hi impœnitentes viderint aliquos ex suis conspiratoribus Sacerdoti confitentes,

H

fitentes,

fitentes, quos in executione vident abesse, & simul Sacerdotem cui insidiabantur sese absentasse, existimo nihilominus excusari Sacerdotem, quia hæc eius actio nemini est onerosa, & non retrahit quemquam à Confessione, neque reuelat Confessionem: præsertim cum, vt cetera taceam, facile suspicari possint hi latrones, etiam extra Confessionem amicè ipsum monitum esse huius periculi, & ad fugam impulsum. Itaque talis in facto suo usus fuerit iure suo. Accedit, quòd tales casus tam sint enormes & rari, vt inde nemo facillè sit auertendus à Confessionis Sacramento, sed quilibet potius sit iudicaturus prudenter fecisse Confessarium, vt benè obseruat Nugnus in Supplementum q. 11. a. 1. Scoti tamen ratio videtur paulò generalior, & posse in praxi interdum habere periculum: quamuis enim ex eo solo quod Sacerdos facit, non coniciat audiens id aut videns peccatum confessi, sed alio adminiculo vtatur; puto tamen hoc non semper excusare, sed solùm quando Sacerdos vtitur iure (cui non fuit præiudicatum per Confessionem) quod habet tuendi propriam vitam, aut simili, & actus eius per se nihil indicat de Confessione. Aliàs quando ius simile non est, vel actus per se determinatè cooperatur ad reuelandum

dum Secretum, etiam si opus sit aduertentium ad miniculo; existimo, quando coram talibus agit, teneri abstinere Sacerdotem à tali facto prodituro Confessionem, ne Confessio fiat odiosa. Quare non recipio quod Adrianus in 4. de hoc casu dicit, frustra in eo laborari, quia hinc non ducit in notitiam criminis confessi Sacerdos, cum crimen istius socij prius satis nouerint, verum in notitiam pœnitentiæ: hoc, inquam, non placet, quia non licet Confessario apud illos loqui de crimine pœnitentis qui illud prius nouerunt, neque potest de pœnitentia eius loqui, quando ea coniunctam habet indicationem criminis, ut dicemus Cap. sequenti.

Videtur Clemens Octauus, in Motu proprio edito anno 1594. 26. Maij de casuum reseruatione, generaliter declarasse, non licere scientiam ex Confessione acceptam applicare ad externam gubernationem. In qua Constitutione tamen potest intelligi aliquid Ecclesiasticæ Constitutionis diuino & naturali Iuri superadditum, obligans Religiosos, apud quos liberior videbatur posse esse usus scientiæ ex Confessione acceptæ. Itaque Superior qui ex Confessione nouit confesso esse periculosum adire talem locum, non potest nunc ex illa scientia ei negare veniam adeundi talem locum, aut pro-

*Clemens VIII. inhi-
buit ne Superiores re-
gant Monachos ex
Confessione.*

hibere ne eundem adeat; quamuis aliter
 senserit Henriques ante hanc Constitutio-
 nem. Potest tamen in Confessione exigere
 propositum firmum non amplius eum lo-
 cum aduendi, ei que præcipere ne adeat,
 quando tantum est periculum, vt lege na-
 turæ teneatur vitare; & defectu huius pro-
 positi, negare absolutionem. Neque obest,
 quòd ex vitatione istius loci aliqui suspi-
 cantur de mala conuersatione sua in eo lo-
 co aliquid hunc pœnitentem esse confes-
 sum, quia ipsa illa vitatio fit ex consensu
 confessi, vt benè obseruat Suares; & si quid
 de sua Confessione inde propalat, ipse de-
 bito modo propalat: quomodo & emenda-
 tio vitæ indicium est benè factæ Confessio-
 nis. Vbi & illud monuerim, si Confessarius
 sit Superior, posse ipsum ex scientia hauista
 ex Confessione sibi subditos prudentius re-
 gere, magis insistendo vigilantia, ea cautela,
 vt non possit vniquam aliquid aduerti in
 modo eius agendi, vnde Confessio reuela-
 retur, aut in suspicionem vel odium aliquod
 veniret directè aut indirectè: si enim potest
 alios monere vt vigilant, vt infra dicemus;
 multò magis ipse potest vigilare attentius.
 Non poterit tamen Prælati inquisitionem
 particularem contra aliquem instituere ex
 scientia quam ex Confessione mediata vel
 imme-

*Pœnitens
 potest pro-
 dere benè
 se esse con-
 fessum per
 vitæ emen-
 dationem.
 Confessarius
 ex Confes-
 sione potest
 prudentius
 regere, non
 tamen idè
 audire Cō-
 fessiones.*

immediatè habet; sed potest specialiter intendere curæ eorum paternæ, quos improbos nouit ex Confessione, modò id faciat ea circumspectione & moderatione, vt in particulari non sciatur hoc prouenire ex Confessione, & nullo modo inde in odium veniat Confessionis Sacramentum. Quare etiam si vsu vigilantia, quem suprâ licitum diximus, deprehendit ex Confessione complicitis aliquem suum subditum in flagranti delicto, non puniet eum publicè, sed paternè increpabit, eritque ea confusione contentus. Cui conforme est quod Petrus Damianus monet Serm. 2. de S. Andrea, vbi dicit: *Quòd si fortuitò de his quæ in Confessione suscepit causa coram eo fuerit ventilata, non tamquam conscius in pœnitentem declinet, sed quasi nescius iudicarium ordinem permittat excurrere. Habeat autem in voluntate compati & eum liberare, & nitatur aliquid detrudere seueritati, imitans dulcedinem Domini, &c.* Dicunt tamen Doctores quidam, quos citat & sequitur Henriques c. 23. quando non intenditur punitio, sed solùm inquiritur in merita eius de cuius promotione agitur, licere secretò, & cum debita cautela ne odio grauetur Confessio, sine vlla delicti manifestatione, ex scientia orta ex Confessione alterius, procedere ad parti-

cularem inquisitionem de conuersatione complicitis. Quod tamen ego existimo prohiberi Prælatis Religiosorum per Constitutionem Clementis supradictam; & in euentum quo periculum vllum esset sciendi, hoc ex Confessione occasionem sumpsisse, existimo non esse in praxin deducendum etiam extra Monasticum regimen. Ceterum etiam si quis possit ex Confessionis auditione fieri prudentior, non tamen ideò Confessionem audiat, vt in regimine suorum fiat prudentior. Ita Nugnus.

*In electione
ad officia
quomodo
utendum
Confessione.*

Quæri & illud hîc potest, an ex Confessione sciens aliquem esse indignum officio, possit eum non eligere, etiam si dignissimum iudicare deberet eundem ex scientia quam extra Confessionem habet. Respondeo: In primis talis non tenetur talem non eligere, licet teneatur non eligere indignum, aut saltem non incurrit pœnam indignum eligentis, propter fauorem Secreti Confessionis.

Secundò, Si lege Pontificia, cuius est facta mentio suprà, teneatur non vti scientia ex Confessione accepta, teneri eum eligere.

Tertiò, Teneri talem etiam tunc eligere, quando suffragia publicè sciuntur, vt innotescat quis quem eligat, & hic sciatur eius esse Confessarius, & non eligendo redderet Confessionem suspectam.

Quartò,

Quartò, Quando scitur hic eius esse Confessarius, & vota in particulari secreta sunt vt nesciatur quis quem elegerit; verius nihilominus videtur, non licere hunc non eligere, quando votantes inter se conferrent, & Confessarij votum resciscerent, & suspicio, vt in superiori casu, oriretur.

Quintò, Etiam si à solo eligendo sciatur esse eius Confessarius, verius videtur non posse ex sacra illa scientia ipsum præterire; quando fortè ab illo se præteritum resciscere posset, & hoc ipsi graue & probrosum esset, & apud ipsum Confessionem redderet exosam. Ita tenet Siluius in Supplementum D. Thomæ.

Sextò, Generatim probabile est, nullo vnquam casu, etiam quando id nemo rescisceret Cōfessarium fecisse, licere vti scientia Confessionis in electione, & omnino in omnibus quæ pœnitentem grauant; quia etiam si in particulari hîc & nunc ignoretur ex qua scientia agat Confessarius, retrahit tamen infirmos à Confessione, si nouerint fieri posse, vt occasione Confessionis non eligantur, sed puniantur inuiti. Ita tenet Beia casu 10. 3. parte: dicit enim, quando ex sola Cōfessione nosset non esse dignum, & alij eligerent, debere eligere sub mortali, neque incurrere pœnam si qua sit contra

120 IO. MALDERI TRACTATVS
eligentes indignum. Dico *infirmos*; quia
puto, in fauorem Confessionis, non tantum
consideranda esse incommoda respectu il-
lorum qui iusta de causa à Confessione alie-
narentur; sed etiam respectu illorum infir-
morum, qui apprehenderent eandem Con-
fessionem, si contra se eius liceret vti scien-
tia, tamquam odiosam, ideoque ab ea auer-
terentur, non quidem omnino meritò, sed
ex fragilitate quadam humana: homines e-
nim infirmi magis alliciendi sunt ad Con-
fessionem, eoque magis ipsi indigent quàm
perfectiores. Hæc quidem procedunt, quan-
do non possunt aliæ causæ prætexi præter-
eundi indignum: quia si allegari possit de-
fectus ætatis, scientiæ, aut aliquid eiusmodi,
non dubium, quin Confessarius possit, illis
allegatis, præterire eum quem ex Confessio-
ne secretò nouit indignum.

*Deponi ex
scientia
Confessionis,
an quis
possit.*

Quæri etiam potest, an Prælati qui ex
Confessione nouit pœnitentem esse indi-
gnum & inidoneum ad officium quo fungi-
tur, possit ipsum ab officio isto amouere,
præsertim si moris sit Religiosos pro libitu
tali officio admouere & priuare sine vlla no-
ta. Respondeo, post Constitutionem Cle-
mentis non esse hoc faciendum, nisi aliâ
scientiâ dirigatur Prælati ad prudenter hunc
amouendum: alioqui prius non erat illicitum,
rum,
cano
priu
ipsi
uent
post
qui
suspi
mou
mor
fessi
curr
ne i
gim
rect
peri
fessi
quo
sub
tieri
Q
per
pro
cuff
istu
nale
de I
ri ic
lim

tum, modò fieret sine omni periculo suspi-
candi quòd scientia Confessionis ad hanc
priuationem concurrisset, ita vt ne quidem
ipse amotus in hanc suspicionem esset de-
uenturus. Prudenter id monuit Antoninus,
post D. Thomam, Confessionalis sui c. 27.
qui vult rem differri, donec sine nota aut
suspensione tali amoueri possit. Si autem a-
moueri quemquam à tali officio sine causa
moris non sit, non amoueat occasione Con-
fessionis, sed expectet commoditatem oc-
currentis liquidæ alterius causæ. Ceterùm
ne impediatur per Confessiones in suo re-
gimine, & vt sua libertas seruetur subditis,
rectè statuit Clemens VIII. non licere Su-
perioribus Regularium subditorum Con-
fessiones audire, nisi quando peccatum ali-
quod reseruatam admiserint, aut ipsimet
subditi sponte & proprio motu id ab iis pe-
tuerint.

Quæritur denique, an Confessarius, qui
per Confessionem nouit conpirationem
proditorum, non possit monere eos quibus
custodia incumbit vt vigilant. Respondeo,
istud admittere Doctores. Ita tenet Regi-
naldus lib. 3. c. 2. Nauarrus in c. Sacerdos,
de Pœnitentia, dist. 6. n. 124. qui addit, tene-
ri id facere, & esse communem. Id tamen
limitauerim, quando fieret sine aliqua con-
fessionem

*Confessarius
monere po-
test ex Cõ-
fessione
pfectos
ciuitatis vt
vigilent.*

H 5 fiten-

firentis expressione ; aded vt ne quidem eo
 casu, quo impediri pessimum flagitium non
 possit, nisi eo expresso, liceat prodere con-
 fessum. At quid dicendum, si monitio ista
 fieri non possit, nisi cum suspicione quod
 Sacerdos ex Confessione sola sciat pericu-
 lum cuius monet. Respondeo, quando sa-
 tis cauetur ne veniatur in notitiam confessi
 aut peccati in particulari, non obesse quod
 suspicentur, aut etiam certò arbitrentur
 hūc monitorem illam generalem scientiam
 habere ex Confessione ; non tamen potest
 talis dicere, Scio ex Confessione imminere
 periculum, cum eiusmodi forma odiosam
 reddat Confessionem, & eius etiam nulla sit
 necessitas, etiamsi odiosam non redderet.
 Caueat etiam Confessarius, ne dicat specia-
 tim à quo peccato immineat periculum,
 v.g. ne dicat, Vigila, quia hac nocte est com-
 mittendum furtum : tunc enim non solūm
 ipse excederet prodendo eminus peccato-
 rem, sed clauderet manum Iudici, ne sic
 deprehensum puniat, secundūm ea quæ di-
 ximus Capite superiori. Quamuis autem
 verbis ita particularibus vti non possit, re-
 ipsa tamen & facto aliquo potest furtum
 alio pretextu impedire, vtpote si conuiuium
 aliquod institui curet vesperi in ea domo,
 quam ex Confessione nonit spoliandam ista
 nocte,

nocte, & in seram noctem detineat honesto aliquo prætextu conuiuas, quo furtum impediatur. Monet etiam non immeritò nonnulli, maximè Eudæmon-Ioannes Apologiarum pro Garneto cap. 13. non conuenire ut Confessarius moneat Superiorem generaliter, quando verisimiliter putat sic prodendum confessum: & quia sæpè contingit, ut aut pœnitens, vel ij qui per Confessionem Sacerdoti detecti sunt, sint prodendi per generalem hanc monitionem, vel parum utilitatis ex ea prouenturum sit, monuit rectè Reginaldus, circumspectè agendum Confessario, ne hîc, dum sequitur probabilem speculationem, incidat in praxin periculosam; quia Sacramentalis Confessio tantum est instituta ad medendum peccatoribus in foro conscientiarum. Quare verius existimo, nisi omnino certissimus sit, nihil Sigillo aut Confessionis fauori id obfuturum, quod rarum est, non teneri Confessarium ad monendum Superiores generatim ut vigilent, ex cognitione Confessionis, sine licentia confitentis, licet monere possit adhibitis supradictis cautelis. Est quidem verum, etiam quando magna est necessitas Superiorem monendi, conuenire ut potius ipse pœnitens hoc faciat quàm Confessarius; sed non credo semper ei negandam esse absolutionem, quando

Rariùs tamen, & cū magna cautela.

quando id facere recusat, quia propter ruditatem suam fortè periclitaretur si ipsemet moneret Superiorem. Oportet etiam istam monitionem fieri secretò. Quare non probo, quòd in concione, ista secreta pericula generatim dicantur, aut periculum manifestetur, quando Superiores adeundo cauere potest; præsertim cùm contingat, pœnitentes, id dictum esse in concione intelligentes, offendi, & à Confessione in posterum facienda fieri alieniores, vt benè obseruat Sotus in 4. d. 18. q. 4. art. 5. Ideò Nauarrus supra n. 77. monet, sæpè esse scandalosum & periculosum dicere, Tale peccatum in Confessione audiui. pro quo citat Prieram, Hostiensem, & Umbertum, qui numquam vult illud in concione vel familiari sermone fieri. Graffius lib. 1. c. 23. n. 39. permittit concionatoribus concionari contra peccata in Confessione audita, etiam dicendo, in Confessione se ea audiuisse; quamuis fateatur, hoc posterius esse periculosum & scandalo obnoxium. Scandalum etiam facilius oritur, quando quis paucos habet pœnitentes sibi subditos, & coram eis concionatur contra defectus in Confessione detectos: vt si Confessarius Nouitiorum in aliquo Monasterio, aut Confessarius Monialium concionetur coram ipsis de vitiis in Confessione reue-

*In concione
quomodo
sciētia Cō-
fessionis uti
liceat.*

reuelatis. Tunc enim facilè contingeret rubore suffundi confessos. Quare Henriques dicit non conuenire, vt vbi communiter quis prædicat, ibidem Confessiones audiat. Beia 3. parte, casu 15. dicit, concionantem de peccatis, quæ se dicit in Confessione isto loco audiuisse, modò ita prudenter id faciat & cautè, vt impossibile sit inde prodi peccatorem, non esse violatorem Sigilli: peccare tamen mortaliter propter scandalum datum, & quia Confessionem reddit odiosam. Bañesius similiter 2. 2. q. 33. art. 8. grauitè perstringit eos, qui ex Confessione concionantur, aut concionari curant, quando confessus inde fit suspectus, aut magis suspectus de crimine quod in Confessione explicuit. Tutissimum est in talibus, ipsos pœnitentes priùs vrgerè, vt vel ipsi detegant Superioribus, vel facultatem dent Confessario eisdem detegendi: sed quando id non succedit, tum demum deueniendum esset ad ea quæ diximus; numquam autem ad reuelationem Confessionis. Simili ferè modo cautela adhibenda est, quando Confessarius de casu in Confessione audito consulit peritiorem: nisi enim intercedat pœnitentis consensus, ita ipsum agere oportet, ne eum detegat directè aut indirectè. Benè monet Victoria in Summa Sacramentorum, de Confessione

*Confessarius
quomodo
de confessis
consulet peritiorem.*

fione num. 189. non expedire sæpè dicere. Illum casum in Confessione audiui.

*Quomodo
segeret Cō-
fessarius
arga eum
quem sua
furari ex
Confessione
intelligit.*

Huc spectat dubium satis anxium, An Pa- rochus ex Confessione sui famuli intelli- gens ipsum esse furem, non possit ex sola il- la notitia eum dimittere. Sunt enim duæ contrariæ opiniones. Vna dicit, dimittere posse. Ita tenet Vasques quæst. 93. Henri- ques lib. 3. de Pœnitentia cap. 23. num. 5. Altera negat, talem posse dimittere furem ex notitia sola Confessionis. Ita Bonacina d. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 15. Quod verius vi- detur; esset enim quædam correptio extra Confessionem pudefaciens pœnitentem. Se- cùs dixerò, si prudentiùs inuigiládo in actus famuli deprehendat relapsum in furtum: tunc enim poterit alio prætextu & occultè ipsum dimittere. Dico, *alio prætextu*; quia si alium prætextum inuenire non possit ita speciosum, quin famulus suspicari possit ori- ginem suæ dimissionis esse ex scientia Con- fessionis, non probarim etiam tunc dimis- sionem.

*Quid agen-
dum Sacer-
doti, qui
ex Confes-
sione nouit
in Sacro si-
bi porri-
gendum ve-
nenum.*

Addi hîc potest aliud dubium. Nouit Sa- cerdos ex Confessione sibi in Calice porri- gendum venenum, an possit à Sacro absti- nere. Respondeo, posse, prætexendo aliam causam; vtpote dicendo, quòd sanitati suæ obfuturum sentiat si celebret. Sed quares, an

an supposito quòd possit, teneatur eo casu
abstinere à tali celebratione. Respondeo:
Quamuis in similibus casibus euenire pos-
sit, vt Sacerdos licet possit vti scientia Con-
fessionis pro iure suo, non tamen teneatur
ea vti pro reuerentia Sacramenti Confes-
sionis; non videtur tamen improbabile,
quòd in casu isto teneatur abstinere à con-
secratione talis Calicis, eiusque sumptione:
præter ius enim tuendi vitam, concurrat vi-
tanda magna irreuerentia Sacramenti Eu-
charistiæ. Ita Coninck, & Bonacina; qui ta-
men addit, quòd talis Sacerdos fugere isto
casu non possit, si pœnitentem propter fu-
gam Sacerdotis, tamquã proditorem suum,
sint impij machinatores malè tractaturi, vel
etiam necaturi.

Huius sententiæ etiam est Beia 3. p. ca-
su 11. vbi vult, Parochum qui à latronibus
vocatur quasi ad infirmum vt occidatur, &
in via ex nuntij Confessione nouit se occi-
dendum, non posse fugere, si ab eis nuntius
vice Parochi tamquam proditor sit occi-
dendus. Dicit enim tali casu Sacerdotem
prodere Confessionem, & fieri irregularem,
secuta nece istius pœnitentis. Confessionem
prodi probat, quia prodit fictionem & do-
lum quo ducebatur ad latrones, quem do-
lum sola Confessione nouit. Prodit (in-
quam)

quam) fuga sua, cuius aliam prætexere causam non potest. Irregularitatem incurri probat, quia sufficientem dat causam homicidio istius pœnitentis per eiusmodi suam fugam cum talibus circumstantiis. Verùm in isto casu considero, quòd Sacerdos intelligens non esse ibi infirmum, ius habuerit redeundi, & quòd potuerit pœnitenti suadere, vt & ipse fugiat, manusque scelestas euadat. Si tamen ponas vtrumque casum talem, vt pœnitens certò præscitus à Sacerdote fuerit per complices occidendus, & euadere non potuerit, & Sacerdos fugæ suæ causam aliam prætexere non potuerit, quæ omnia vix moraliter contingunt, concedo in eandem sententiam.

*Confessor
an inuito
pœnitente
possit con-
sultare peri-
torem de
eius pecca-
tis.*

*In cõuiuiis
de Confes-
sione loquē-
tes repre-
henduntur.*

Quæres, an Confessarius possit consulere prudentiorem aut doctiorē de peccato confessi, etiam non explicando particularia ex quibus ipse proderetur, inuito pœnitente; puta quando petit ne cui hac de re etiam in genere, etiam prætextu capiendi consilij, loquatur. Respondeo, non posse. ita ex Soto Reginaldus. Itaque si absque alterius consilio nequeat tunc officio fungi Sacerdos, dimittet hominem sine absolutione. Ex dictis colligo, quàm longè recedant à Sacerdotali gratitudine, qui etiam in conuiuiis hac aut illa dicunt se in Confessione audiuisse; quamuis

uis enim non exprimant circumstantias particulares, aut saltem exprimere non intendant, periculo tamen se graui exponunt. Exemplum reperi apud B. Medinam in Instructione Confessorum lib. 2. c. 4. quod meritò deterreat Confessarios à familiari colloquio de auditis in Confessione: præsente enim marito, feminae de qua intelligebat dixit quidam Confessarius, Prima mulier, quam ego poenitentem audiui, erat adultera. postea alio loco, præsente marito, dixit eidem feminae; Tu es prima spiritualis filia, quam ego confitentem audiui. Cogitet Lector, quæ conclusio ex his præmissis, & quæ incommoda ex conclusione apud talem maritum sint secuta. Hi fructus sunt nimis procliuium ad colloquendum familiariter etiam in genere de auditis in Confessione. Meritò ideò eos passim reprehendunt Doctores: vide Lopes cap. 37. quamuis etiam citra periculum reuelationis inhonestum sit & irreligiosum ad iocos adhibere aut recreationem, quæ ex isto sanctuario accepta fuerint. Quare meritò id reprehendit Sotus Relectione de Tegendo secreto, membro 3. q. 4. & Hostiensis dixit esse tales Confessarios, qui quasi ridentes & iocantes conferunt inter sese Confessiones auditas, priuandos facultate audiendi Confessio-

130 IO. MALDERI TRACTATUS
fessiones. Certè partem mihi videntur habi-
turi cum illis Babylonis, qui temulenti bi-
berunt ex sacris vasis templi, Dan. 5.

Quæri deniq; hîc potest, an Parochi rectè
ab Episcopis compellatur deferre aut citare
delinquentes suos subditos ad tribunal ex-
ternum: videtur enim id fieri cum aliquo
odio Confessionis, cum facilè subditi suspi-
centur aut prætexere possint, ex sua aut alio-
rum Sacramentali Confessione Parochum
hausisse scientiam totam aut perfectiorem
criminum, de quibus accusantur. Respon-
deo; quando istius incommodi esset pericu-
lum, etiamsi merus esset subditorum præ-
textus, meritò ad euitanda scandala posse ab
Episcopis Parochos excusari à tali denuncia-
tione & citatione: quod anno 1518. Episco-
pus Cameracensis declaravit, ad querelas
Sacerdotum districtus Decanatus Antuer-
piensis. Sæpè tamen in manifestis, etiam pu-
blicis & scandalosis delictis, non est pericu-
lum istiusmodi prætextus; quo casu Para-
chus potest denunciare, aut citare si iustus
fuerit, sine vlllo scrupulo. Ceterùm in du-
bio expedit subditos pro Superiore, & Su-
periozem pro Confessione præsumere, ip-
sumque à subditis consuli.

CAPVT